



Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 395. Quotuplex sit feudum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

extinguuntur, & hinc personalia dicuntur; de quorum aliquibus, *l. 1. feud. tit. 2.* in hoc à natura feudi propriè talis degenerant. *Zaf. loc. cit. p. 2. à num. 4. Pirh. h. t. num. 1.*

4. Dicitur tertio: *rei immobilis*: res siquidem mobiles per se & separatè ab immobilibus. V. g. pecunia & res aliæ fungibiles in feudum dari nequeunt, pro ut sumitur à sensu contrario ex *l. 2. feud. tit. 1. §. sciendum*; ex ea etiam ratione, quòd in iis dominium directum ab utili separari nequit, dum vel usu consumuntur, si res sint fungibiles, & vel sic proprietates seu dominia directum rei, quòd penes dominum remanere debet, extinguitur; vel, si servari possunt, nullam præstant utilitatem; ita *Pirh. h. t. num. 1. cum Zafio loc. cit. p. 4. num. 21.* Nomine verò rerum immobilium veniunt agri, fundi, sylvæ, stagna, fluvii, prædia, castra, civitates, territoria, Ducatus, Comitatus &c. item fundo coherentia, ut arbores, ædificia, quin & fructus pendentes, *cit. §. sciendum.* juncta *Gl. ibid. v. coherentibus*; utpote quæ pars fundi censentur, *l. fructus. ff. de rei vindic.* Item jura incorporea, ut sunt iusdictio, servitutes, jus pascendi, venandi, lignandi, decimandi, &c. quæ immobilibus annumerantur. *Arg. l. fin. §. fin. C. de præscript. long. tempor.* & hinc in feudum dari possunt, ut *Rofenth. loc. cit. c. 4. conclus. 3. 4. 5. Pirh. loc. cit. Muller. in Struv. ff. de divis. rer. th. 86. lit. v.* citans *Schrad. de feud. p. 3. c. 2. num. 55. & c. 4. num. 3.* Idque five veniant per se, five ut adherentia prædio, castro, &c. idem est de censibus & redditibus annuis, utpote qui & ipsi inter immobilia à jure censentur, *Clem. exivi. de V. S.* & tanquam iis æquivalentia in feudum dari possunt. *Zaf. loc. cit. num. 9. Pirh. loc. cit.*

5. Dicitur quarto: *quò ad translationem domini utilis*; intellige, in feudatarium, qui & vassallus dicitur, dominio proprietatis apud dominium directum, seu concedentem rem in feudum, permanente: in quo convenit cum emphyteusi; differt ab usufructu, vi cuius nullum dominium transfertur in usufructuarius, sed solum commoditas percipiendi fructus. His non obstante, quòd dicitur, *l. 2. feud. tit. 23. in fine*; cum ibi usufructus non accipiatur strictè pro servitute personali, quæ morte usufructuarii extinguitur, sed pro ipso jure utilitatis percipiendæ, quòd etiam ad hæredes transit.

6. Dicitur denique: *sub onere fidelitatis & obsequii seu servitii*: in quo præcipuè differt ab emphyteusi, utpote vi cuius præcipuè neque fidelitatem, neque obsequium ullum præter solutionem canonis debet domino. Estque hæc præcipua feudatarii obligatio, ut sit domino directo fidelis, nihil contra eum honoremque illius machinando; sed potius eum defendendo. Estque hæc obligatio fidelitatis de substantia feudi, ita, ut etiam nullatenus valeat pactum, quo expressè ea remittitur, & convenitur, ne pro feudo ad exhibendam domino fidelitatem obligetur. *Wiestn. h. t. num. 5.* citans *Schrad. de feud. p. 2. c. 2. à n. 25.* Quidquid sit de eo, an juramentum desuper præstandum ei remitti possit. Præstandum insuper eidem servitium & obsequium aliquòd, etiam si nulla de eo præstando mentio facta in investitura; cum sit ex illis, quæ naturaliter insunt, adeoque, si sint omnia, subintelligantur tamen, & pro expressis habeantur. *Arg. l. 5. ff. de reb. cred.* quòd in quo consistat dicitur infra, ita ut, si ab omni obsequio absolvatur, (pro ut fieri posse ex conventionem

ait *Wiestn. citato l. 2. feud. tit. 104. Schrad. p. 6. c. 6. num. 37. Rofenth. c. 8. concl. 8. num. 2.*) & sit, ut vocant feudum francum, non sit feudum propriè tale, ut communiter AA. testè *Reiffenst. h. t. num. 19.*

Quæst. 395. Quotuplex sit feudum?

1. **R**esp. primò: Feudum strictè & propriè tale, seu retinens rationem veram feudi quòd ad utrumque divisionis membrum & omnia substantialia jam explicata, nullo statuto aut consuetudine immutata, quòd & rectum dicitur, dividitur primò in feudum ecclesiasticum & sæculare. In qua divisione explicanda non conveniunt AA. dum aliqui asserunt, feudum ecclesiasticum esse, quòd datur ab ecclesia, five laico five ecclesiastico. Item quòd datur ecclesiæ, five à laico, five à clerico. Sæculare, quòd à laico conceditur laico; pro qua sententia citatur *Schrad. de feud. p. 2. c. 3. n. 17.* & à *Pirh. Azor. & Rofenth.* Alii sentiunt, ad dignoscendum, utrum sit feudum ecclesiasticum, an sæculare, attendendam primam causam feudi; ita ut, si ecclesia teneat aliquid in feudum primitus sibi concessum à laico, illud sit laicum, maneatque tale, si ecclesia postmodum concedat alteri etiam clerico, & vassallus tunc quidem dicitur ecclesiæ, non tamen ecclesiasticus, sed sæcularis, ecclesiæque seu ejus Prælatus cognoscat de tali feudo, non ut ecclesia vel ut Prælatus ecclesiæ, sed simpliciter ut domina vel dominus feudi, sitque iusdictio ecclesiæ in vassallum ejusque subditos non ecclesiastica, sed sæcularis. È contra, si feudum originetur ab ecclesia, concessum ab ea etiam laico, feudum erit ecclesiasticum, & iusdictio etiam erit ecclesiastica, & si appellandum, appellandum ad Judicem superiorem ecclesiasticum; ita *Pirh. h. t. n. 3. §. dividitur tertio.* citans pro hac sententia *Fagn. in c. utrumque. de for. compet. num. 29.* & *Abb. Rectius mihi sentire videntur alii, illud feudum solum habendum pro ecclesiastico, quòd ab ecclesia seu ejus Prælato de bonis ecclesiasticis seu ad ecclesiam monasteriumve spectantibus; illud pro sæculari, quòd à Principe aliove domino sæculari, aut etiam à Prælato ecclesiastico ex bonis patrimonialibus & sæcularibus constituitur; ita ut ad dignoscendum, num feudum sit ecclesiasticum, an sæculare, non tam spectetur persona concedentis feudum, quàm res ipsa seu bona in feudum data; num illa sint sæcularia, an ecclesiastica. Ita absolute tenent, *Wiestn. h. t. n. 10.* citans pro se *Fagn. & Rofenth. c. 2. concl. 5.* *Engels h. t. num. 9.* item *Reiffenst. h. t. num. 15.* citans *Bocer. de qual. & differ. feudor. c. 2. Vultej. l. 1. c. 8. num. 19.* & *Azor. l. 10. c. 2.* Illud tamen bene notat *Reiffenst. num. 17.* quòd etsi res sæcularis concessa ecclesiæ sit feudum sæculare; ubi tamen ob delictum vel infidelitatem Prælati amittitur, & ad dominum directum redit, quamdiu vivit Prælatus delinquens, eo tamen mortuo redeat ad ecclesiam; quia delictum Prælati non debet nocere ecclesiæ; pro quo citat textum *l. 2. feud. tit. 40.**

2. Dividitur secundo in novum & antiquum. Novum est, quòd initium ducit à persona vassalli, ad quem non vi successione, seu nullis aliis intermediis, sed primò & immediatè ab ipso domino conceditur, aut præscriptione acquiritur. Antiquum, quòd jam priùs ab aliquo ascendente acquiritur & possessum per successione ad aliquem pervenit. *Clarus §. feudum, quæst. 8. num. 1. Zaf. in epit. feud. p. 2. num. 6. Pirh. h. t. n. 3. Wiestn.*

num.

num. 15. Engels *h. tit. num. 7.* Reiffenst. *num. 11.* Antiquum alicui subdistinguitur in proprie antiquum seu avitum, quod ab aliquo ascendentium ultra quartum gradum v.g. à tritavo jam acquisitum; & paternum, quod ab aliquo ascendentium intra, non ultra quartum gradum, puta, à patre, avo, proavo, abavo primitus obtentum. Verùm hæc distinctio hodierno jure non attenditur, dum feudum avitum & paternum ad effectus juris ferè promiscuè & pro eodem sumuntur, ut AA. citati aliique recentiores, ut videre est, *l. 2. feud. tit. 11. §. his verò.* Ad quæstionem, an dum vasallus incidit in privationem feudi, quod erat antiquum, & dein ei remissâ culpâ à domino, restituitur, feudum remaneat antiquum, an verò sit novum, bene respondet Clar. *§. feudum. quæst. 8. num. 6.* remansurum antiquum, nisi sententia privationis jam lata, vel etiam culpa vasalli esset talis, ob quam vasallus ipso jure amisisset feudum. Per hoc verò, quod habens feudum antiquum, accipiat investituram tanquam de novo, etsi respectu domini & vasalli ceteri possent, feudum mutasse naturam, & evasisse novum, non tamen respectu agnatorum aliorumve primitus in investitura vasorum, quibus jam jus quæsitum, cui per talem novam investituram præjudicari non potuit. Ita cum Baldo, Clarus, *loc. cit. quæst. 8. num. 5.* vide etiam Gail. *l. 2. obs. 49. num. 9.* ubi, quod talis mutatio feudi antiqui in novum fieri possit, accedente consensu agnatorum. Si tamen Princeps alicuius habens absolute disponere de feudo, investiendo aliquem de feudo in investitura diceret, se conferre illud jure feudi antiqui, quale non erat, censendum jam esse tale in vi talis absolute voluntatis Principis, citatis pluribus tanquam veriore & communiorem tenet Clar. *loc. cit. num. 2.* quem vide; vide tamen etiam Gail. *loc. cit. num. 1.* De cætero notabilis in pluribus in ordine ad diversos effectus est differentia inter feudum novum & antiquum; dum primò in feudo novo succedunt soli descendentes, filii, nepotes, pronepotes, &c. quibus deficientibus, feudum ad collaterales non transit, sed ad dominum directum revertitur. Gail. *l. 2. obs. 50. n. 2.* Wiestn. *loc. cit.* Reiffenst. *num. 13.* Arg. *l. 1. feud. tit. 8. §. filia.* In feudo verò antiquo, vasallo sine liberis & ab his directè descendantibus, succedunt etiam fratres aliique collaterales, modò à primo acquirente descendant. Secundò, vasallo renunciante, vel sine consensu domini alienante feudum novum, illud revertitur ad dominum; si verò sit antiquum, devolvitur ad proximos agnatos; eò quod his ex antiquis investituris in tali feudo sit jus quæsitum, cui vasallus ille renunciavit aut alienans non potuit præjudicare. Wiestn. *loc. cit.* citatis *l. 1. tit. 8. §. 1.* & Haunold. *Tom. 3. de 7. §. 7. n. 9. num. 596. & 599.* Tertio, quod patre intra annum, quo feudi renovationem petere debuisset, mortuo, filius in feudo novo succedens non habeat integrum annum, sed tantum residuum illud anni, quod patri defuncto supererat; succedenti verò in feudo aliquo, vasallo ultimo mortuo intra annum, concedatur integer annus ad petendam dictam renovationem; eò quod in feudo novo filius representet personam patris; in feudo autem antiquo successor, non ex persona defuncti, sed jure proprio per primum acquirentem sibi competentem veniat. Reiffenst. *num. 14.* citatis Gail. *l. 2. obs. 50. num. 10.* & Zafio.

3. Tertio dividitur feudum in hæreditarium, gentilitium & mixtum ex utroque. Hæreditarium

germanice Erb-*Lehn.* Dicitur, quod constitutum est alicui simpliciter & absolute pro eo & omnibus seu quibuscunque ejus hæredibus; adeoque ad succedendum in eo sufficit esse hæredem, sive ab intestato, sive ex testamento, sive sit agnatus, sive extraneus, sive mas, sive femina. Clar. *loc. cit. quæst. 9. num. 2.* Fachin. *l. 7. c. 6.* Pirh. *h. t. n. 3.* Wiestn. *num. 16.* Reiffenst. *num. 24.* Ubi tamen in investitura ommitteretur *ad quibuscunque*, & diceretur simpliciter: concedo feudum pro te & hæredibus: non ceteri feudum hæreditarium, sed gentilitium; adeoque in eo non succedere feminas, multoque minù extraneos, volunt Clar. *quæst. 83. num. 2.* dicens communem & citans pro ea Paris. *conf. 2. num. 23. l. 1.* Socin. Jun. *conf. 108. num. 6. l. 2.* & plures alios. Item Fachin. *loc. cit. c. 3.* Bald. Decius. Gail. Pistor. quos citat & sequitur Reiffenst. *num. 25.* eò quod licet *ad hæres* aliàs significet universaliter & promiscuè quemcunque hæredem. Arg. *pr. Inst. de hæred. qual. & different.* in materia tamen feudali per specialem consuetudinem hoc nomine simpliciter prolato veniant soli masculi ex legitimo matrimonio à primo feudum acquirente descendentes juxta *l. 1. feud. tit. 8. & l. 2. tit. 23. & 50.* Ad feudum hæreditarium nihilominus refert Clar. *quæst. 9. num. 6.* citatis aliis illud, quod simpliciter concessum, nulla facta mentione, nec filiorum, nec hæredum, atque illud non esse personale, sed transire ad hæredes, eos scilicet, qui ex natura feudi succedunt, (quales non sunt hæredes extranei,) adeoque se habere, ac si expressè concessum pro se & filiis suis masculis tantum. Et hæc ex ea ratione, quod beneficia Principum regulariter sint interpretanda latissime, ac præsertim, ubi talis interpretatio congruit naturæ rerum, de quibus agitur, uti contingit in præsentibus, dum ea congruit naturæ feudi propriissime talis. Idem tradit Gail. *l. 2. obs. 154. num. 8.* contrarium dicente Myning. *cent. 4. obs. 2.* in dubio tamen, ubi non apparet, quomodo sonet investitura, aut eâ deperditâ, feudum non præsumi hæreditarium, sed ex pacto & providentia. Feudum gentilitium (quod & dicitur familiare & ex pacto & providentia, germanicè *Stammens-Lehn*;) illud est, quod concessum alicui pro se & suis filiis seu liberis, nulla facta mentione hæredum. Ad quod obtinendum sufficit esse filium vel descendantem à primo acquirente, etsi hæres non sit; quia ordinariè concedatur in favorem & conservationem familiæ. In eo non succedere feminas esseque propriissime feudum, & tale semper præsumi, ubi aliud ex investitura vel speciali pacto non indicatur, Arg. *l. 2. feud. tit. 2.* ait Reiffenst. *h. t. num. 22.* citatis Boccr. *de qual. & differ. feud. c. 5. num. 36.* & Vultej. *de feud. c. 8. num. 32.* Mixtum dicitur, quod neque simpliciter hæreditarium, neque gentilitium est, sed participat aliquid ex utroque, concessum nimirum alicui pro se & filiis & hæredibus suis; adeoque requiritur, ut in eo succedens sit simul filius & hæres, sive ut in eo jus sanguinis seu agnationis & jus hæreditarium concurrant. Clar. *loc. cit. qu. 9. num. 4.* Pirh. *cit. num. 3.* Wiestn. *num. 10.* Engels *h. t. num. 8.* quamvis, ut ait Pirh. Rosenth. *c. 2. num. 49.* feudum mixtum non agnoscat

4. Dividitur quartò in masculinum & femininum. Masculinum, quod ad solos mares transit. Femininum, germanicè *Kunckel-Lehn.* quod non pariformiter ab omnibus explicatur. Alii enim volunt illud esse, in quo ex speciali institutione & pacto etiam feminæ succedere possunt, (unde &

pro-

promissum appellari solet,) saltem masculis deficientibus, ita ut, quamdiu masculus superstes est, nulla femina, etsi propinquior, admittatur juxta expressum textum, *l. 1. feud. tit. 8. § 1. 2. tit. 30.* Alii requirunt ad feudum femininum propriè tale, ut originem trahat à femina, seu sit primitus collatum feminae; eò quòd dominus hoc ipso videatur feminas ad succedendum habilitasse, etsi in investitura nulla femininarum facta mentio; & ita cum communiore sentiunt Schrad. *de feud. p. 2. c. 4. num. 11.* Rosenth. *c. 7. concl. 25. num. 2.* Wiestn. *h. t. num. 14.* Quòd feudum sic explicatum, etsi dicatur femininum propriè ad distinctionem priore modo explicati, dici tamen tam hoc quàm illud feudum impropiè; cum natura feudi propriè dicti sit, in quo soli masculi succedunt, asserit Reiffenst. *num. 28.* ubi etiam, quòd in feudo femineo tam priori quàm posteriori modo explicato non succedant feminae, nisi masculis deficientibus juxta citatos textus.

5. Dividitur quintò in nobile & ignobile seu plebeium. Nobile est, quod accipientem nobilitatem ex dantis potestate & voluntate, dum nimirum conferens habet potestatem & voluntatem per hoc nobilitandi, & hanc in investitura exprimit. Vel etiam, ut Wiestn. *h. t. num. 11.* eum, qui jam erat nobilis, nobilem ostendit, dum tale feudum non nisi nobilibus conferri solet. Ignobile est, quod ex defectu potestatis vel voluntatis in concedente nullam nobilitatem confert, aut etiam significat, dum aliis etiam plebeis confertur. Wiestn. *loc. cit.* citans Rosenth. *c. 2. concl. 2.* Reiffenst. *num. 18.* citans Vultej. *de feud. c. 8. à num. 9.* Arg. *l. 2. feud. tit. 10. § 53.* Subdividitur feudum nobile in regale, germanicè dictum *Sahnen-Wehn*; eò quòd investitura mediante vexillo tradatur; estque illud, quod ab Imperatore aliove simili Principe non recognoscente superiorem cum jure regalium, seu omni jure, quo utitur talis Princeps in suo regno, exceptis solùm iis, quæ in signum supræmæ potestatis sunt reservata, confertur. Talia feuda in Imperio Romano sunt Electoratus, Ducatus, Marchionatus, Comitatus, &c. Et in non regale, quale est, quod jure dicta regalia annexa non habet, quo quidem persona illud recipiens nobilitatur, absque tamen eo, quòd jura regalia simul ei conferantur. Ita ferè Vultej. *loc. cit. c. 8. num. 10.* Schrad. *loc. cit. c. 3. num. 3.* Haunold. *loc. cit. tr. 9. num. 608.* Engels *h. t. num. 10.* Wiestn. *num. 12.* Reiffenst. *num. 19.* Arg. *l. 1. feud. tit. 14.*

6. Dividitur sextò in ligium & non ligium. Ligium à ligando seu liga, hoc est, confederatione sic dictum, sic melius explicari videtur, quod à supremo aliquo Principe eo pacto conceditur, ut vassallus juratò sibi fidelitatem contra quemcumque alium, seu nemine excepto (nisi fortè summo Pontifice, utpote contra quem nullum fidelitatis juramentum fieri possit, ut Reiffenst. *h. t. num. 20.*) promittat, ac insuper suam personam, & consequenter omnia sua bona, etiam non feudalia, seu allodialia ei submittat. Ita expressè Clar. *§. feudum. quest. 11. num. 1.* citans Curtium Jun. *de feud. p. 1. quest. 8. vers. quindò ex hoc.* & ex eo Wiestn. *h. t. num. 13.* citans insuper Rosenth. *c. 2. conclus. 3. à num. 2.* Unde jam sequitur, ut idem Clar. citans pro hoc Gl. communiter, ut ait, receptam in *Clem. pastoralis. de re judicata. v. homo ligus.* non posse aliquem esse ligium duorum do-

R. P. Lestr. Jur. Can. Lib. III,

minorum, seu habere feuda ligia à diversis dominis; cum impossibile sit duobus promittere fidelitatem contra quemcumque, etiam eum, à quo simile feudum habet; hoc ipso enim, quo promittit fidelitatem uni contra quemcumque, jam alteri promittere eam nequit. Feudum verò non ligium, vi cujus vassallus jurat simpliciter domino fidelitatem non contra quemcumque, etiam eum, à quo simile feudum aliud habet, aut habiturus est, sed eo excepto, ita ut quis utriusque fidelitatem præstare possit, & sic simul habere plura feuda non ligia. Wiestn. Reiffenst. *LL. cit. juxta l. 2. feud. tit. 7. in pr. tit. 28. § 55. in fine.*

7. Resp. secundo: Feudum divisione minùs strictè tali, utpote in qua unum ejus membrum deficit à ratione feudi propriè talis, primò aliud dicitur francum seu liberum, dum vassallus ad nullum servitium domino præstandum, sed ad solam fidelitatem obligatur. Quæta feuda, quæ etiam privatis civibus conceduntur, in Germania sunt frequentiora & pleraque teste Schrad. *c. 4. num. 8.* apud Wiestn. *num. 13.* aliud non francum, in quo saltem ad aliquod servitium obligatur, *l. 2. feud. tit. 23.* Secundo aliud est reale, quod cum primo acquirente non extinguitur, sed ad alios transit. Aliud personale, quod non transit ad alium, sed cum primo acquirente extinguitur; adeoque in eo deficit conditio ad naturam feudi propriè talis requisita. Azor. *l. 10. de feud. c. 2. quest. 5.* Reiffenst. *h. t. num. 20.* Personale rursus aliud de Camera, dum aliquid ex arario vel fisco domini directi conceditur alicui pro sustentatione ad vitam illius. Aliud dicitur de cavena, dum taliter conceditur alicui ad dies vitæ aliudve certum tempus ex cella, horreo penuario domini. Rosenth. *c. 7. conclus. 30.* De utroque hoc feudo fit mentio, *l. 2. feud. tit. 1.* Item aliud dicitur feudum guardiæ, quod datur alicui ad dies vitæ aliudve certum tempus sub onere, ut castrum, domum, territorium custodiat & tueri juvet. Aliud Gastaldiæ, quod datur alicui, ut domum aut rem domini gubernet, administret, procuret. De utroque fit mentio, *l. 1. tit. 2.* Est & aliud feudum personale dictum soldatæ, quod est certa quantitas annua pecuniæ, vini vel frumenti data sub obligatione fidelitatis & servitiorum, cujus præstatio tam per mortem vassalli quam accipientis extinguitur. Tertio feudum aliud est emptitium, quod pretio comparatur, quod fieri quotidie, dum castra passim emuntur cum mixto & mero imperio, cum Zasio *de feud. p. 12. vers. 3.* Baldo & communi aliorum, & tanquam notissima consuetudine receptum astringit Clar. *loc. cit. qu. 16.* & licet subdat Clar. non habere naturam propriè feudi: quia non est gratuitum, dicit tamen esse verum feudum regulandum secundum omnes leges & consuetudines feudorum cum Molin. *de consuetud. Paris. feud. §. 30. num. 110.* & juxta communem feudalistarum. Et in hoc feudo succedere feminas, etsi earum in investitura non sit facta mentio, affirmant Gail. Mynsing. & alii apud Reiffenst. *num. 34.* negant cum Rosenth. *in synopi feud. c. 7. conclus. 34.* alii. Verùm quia neutra harum sententiarum clarè deduci potest ex libris feudorum, standum in hoc consuetudini locorum particularium, dum jus feudale potissimum

ex usu & moribus compilatum, asserit Reiffenst. *loc. cit.* Aliud est gratuitum. Plura feuda alia usitata specialiter in Bavaria enumerat Reiffenst. *num. 35. & seq.*

Quest. 396. Quenam res dari possint in feudum?

1. **R**esp. primò: Res sacre religiose & spirituales dari & accipi non possunt in feudum per se & directè; tum quia sunt extra commercium humanum, Arg. *L. pacta. §. fin. ff. de contrab. emp.* Pirh. *h. t. num. 4.* Reiffenst. *num. 54.* tum quia simoniacum est quodcumque servitium aut onus temporale pro spirituali promittere. Sic itaque jus patronatus per se dari nequit in feudum, *c. cum secundum. c. ex literis. de jurepat.* Barbos. *ibid. num. 241.* cum communi. Sic jus decimandi primarium & proprium, hoc est jus percipiendi decimas ratione officii & ministerii ecclesiastici exhibiti, utpote merè spirituale, conferri in feudum nequit laico. Vide me *in foro benef. p. 1. qu. 473. num. 1.* Qualiter verò Papa jus illud percipiendi decimas separatim à titulo tali spirituali concedere in feudum perpetuum laico possit, aut etiam Episcopus aliusvè Prælatus ecclesiasticus ad tempus adhibitis juris solemnitatibus, vide apud me *loc. cit. quest. 474. num. 4. & 5.* Nil tamen vetat, quò minus res sacre & spirituales indirectè seu in consequentiam, pro ut nimirum annexæ rebus temporalibus. V. g. jus patronatus annexum castro unà cum illis dentur in feudum. Barbos. *loc. cit. num. 240.* Azor. *p. 2. l. 6. c. 20. qu. 12.* Rosenth. *de feud. c. 4. conclus. 13.* Pirh. *loc. cit.* ubi etiam citato Rosenth. quòd ecclesia vel monasterium cum universitate v. gr. civitate, oppido dari possit in feudum.

2. **R**esp. secundò: Bona ecclesiastica seu spectantia ad ecclesiam & mensam Prælati dari possunt in feudum & quidem ea, quæ jam aliàs data fuerunt aut solita dari in feudum, dum mortuo vasallo sine masculis hæredibus redeunt ad ecclesiam (etiam non obstante juramento prædito de non alienandis rebus ecclesiæ, inconsulto Papa; cum tale juramentum referatur tantum ad bona, quorum dominium directum & utile est penes ecclesiam, & quæ nunquam fuerunt infeudata. Abb. *in c. 2. h. t. num. 2.* Rosenth. *c. 4. concl. 22.* Pirh. *h. t. num. 8.*) concedi possunt à Prælato sine consensu Capituli aliisque juris solemnitatibus. Clar. *§. feudum. quest. 13. n. 6.* Rosenth. *c. 4. concl. 21.* Pirh. *h. t. num. 6.* cum communi juxta *l. 1. feud. tit. 11.* eò quòd talis infeudatio non censetur nova infeudatio vel alienatio, sed potius antiquæ infeudationis & alienationis continuatio, ad quam jam solemnitates juris adhibita, decretumque utile esse ecclesiæ, ut talia bona dentur in feudum; ita Pirh. Quod num etiam extendendum ad decimas infeudatas prius laico, ac dein reversas ad ecclesiam; an verò hæc specialiter excipiantur, vide apud Wiestn. *h. t. num. 25.* Nisi tamen bona illa infeudari solita reversa ad ecclesiam fuerint ejus mensæ incorporata; tunc enim cessant esse feudalia; quia utile dominium consolidatur cum directo; adeoque sine consensu Capituli & superioris, imò & Papæ, si Prælatus juravit, se illo inconsulto non alienaturum res ecclesiæ, reinfeudari non possunt. Rosenth. *cit. c. 4. conclus. 33.* Pirh. *h. t. num. 9.* ut ait, cum communi. Vel nisi

status ecclesiæ esset mutatus, & jam non ut olim expediret eas dari in feudum. V. gr. quia ecclesiæ olim dives, modò inops facta; tunc enim non possent reinfeudari, sed ad ecclesiæ usum servanda, & ejus mensæ applicari debent. Arg. *c. 2. h. t.* Rosenth. *loc. cit. conclus. 35.* & cum eo Pirh. *loc. cit.* Vel nisi consuetudo ecclesiæ, aut conventio inter Prælatum & Capitulum talis est, ut reinfeudatio bonorum solitorum infeudari redeuntium ad ecclesiam non fiat sine consensu Capituli. Rosenth. *loc. cit. conclus. 22. num. 4.* Idemque est, ut idem *conclus. 21. num. 2.* si bona illa pertinent communiter ad ecclesiam & Prælatum. De cætero dum aperitur feudum Sede vacante, poterit Capitulum bona illa solita infeudari reinfeudare, si spectent communiter ad Prælatum & Capitulum. Arg. *c. unic. ne sede vac. in 6.* Pirh. *h. t. num. 12.* uti & ea reinfeudare potest, Sede plena sine consensu Prælati, si separata & divisa à mensa Prælati spectent ad Capitulum. Redoan. *de reb. eccles. non alien. quest. 60. num. 5.* Rosenth. *c. 4. concl. 26. num. 2.* Pirh. *loc. cit.* nisi tamen reversa incorporaverit suæ mensæ juxta prædictam limitationem. Spectantia verò propriè ad solius Prælati mensam Sede vacante reversa reinfeudare nequit, sed id relinquendum Prælato secuturo. Pirh. *loc. cit.* quem vide. Alia verò bona primò acquisita ex redditibus etiam ecclesiæ, aut nunquam adhuc data in feudum non nisi cum consensu Capituli aliisque juris solemnitatibus in feudum dari nequeunt. Patet ex *l. 1. feud. tit. 6. Zalus p. 5. num. 13.* Rosenth. *c. 4. conclus. 15. num. 1.* Laym. *diss. de reb. eccles. alien. §. 1. de feud. th. 92.* Pirh. *h. t. num. 5.* cum communi; ex ea ratione, quòd concessio feudi habeat rationem alienationis, & quidem magis quam emphyteusis, adeoque ea Prælatis difficilius permittitur. Tum quia feudum magis ad naturam beneficii & donationis accedit; donatio autem rerum ecclesiasticarum specialiter Prælatis interdicitur ac denique, quia feudum, cum regulariter in perpetuum concedatur, difficilius ac tardius redit ad ecclesiam quam emphyteusis; adeoque potius hæc illas solemnitates requirere videtur. Quin etiam in casu, quo res ecclesiæ data ea conditione, ut non alienentur, ne quidem adhibitis illis solemnitatibus dari possunt in feudum. Rosenth. *loc. cit. concl. 19.* Pirh. *h. t. num. 6. in fine.* Excipiuntur nihilominus res modicæ ecclesiæ, ut prædiolum, terrula, cum talia etiam aliter alienari possint à Prælatis sine juris solemnitatibus. Rosenth. *loc. cit. conclus. 20.* Pirh. *loc. cit.* juxta *can. terrulas 12. quest. 2.* Porrò quandomam res dicatur solita dari in feudum in ordine, ut reinfeudari possit, controversitur inter AA. aliqui cum Abb. *in c. ut super. num. 11.* & Alex. *l. 2. conf. 188. num. 29.* censent sufficere unam solennem infeudationem fuisse factam absque eo, quòd multum temporis ab ea facta lapsum sit; & hanc sententiam cum Everard. *vol. 1. conf. 19. num. 16.* & aliis sectatur & stabilit. Wiestn. *h. t. n. 29.* dum constat de tali infeudatione semel facta. Alii præter factam semel infeudationem requirunt tempus ad consuetudinem inducendam necessarium, puta, 30. vel 40. annorum. Quam sententiam procedere ait Wiestn. dum de facta semel infeudatione non ita constat, sed dubium est, eò quòd libera infeudationis permissio fundetur in consuetudine. Alii denique cum Claro *§. emphyteusis. quest.*